

Otázka: Věci státoobčanské

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): YOUREWELCOME

Obsah maturitní otázky:

- věci státoobčanské – pojem
- matrika
- obyvatelstvo státu
- jméno
- trvalá pobyt, bydliště
- rodné číslo
- státní občanství
- občanské průkazy
- cestovní doklady
- evidence obyvatel
- cizinci

Věci státoobčanské

- Spadají do vnitřní správy, kterou vykonávají pověřené obecní úřady s přenesenou a rozšířenou působností. Přenesená působnost vnitřní správy spadá do kompetencí samosprávy obcí a krajů, je vykonávána v těchto oblastech: shromažďování občanů, bezpečnost a ochrana, veřejný pořádek, jméno a příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt, evidence obyvatel, státní občanství, občanské průkazy, cestovní doklady, evidence řidičů,...

Matrika

- úsek vnitřní správy
- jedná se o státní evidenci
- pramen úpravy: zákon o matrikách, jméně a příjmení
- provádí zápis -> matriční události (= skutečnosti, které jsou důležité k zjištění a ověření osobního stavu)
- matriky vydávají veřejné listiny, zapisují narození, úmrtí, sňatek a registrované partnerství
- zvláštní typ matriky sídlí v Brně a zapisuje události, které se udály českým občanům v zahraničí
- zápisy vede dotyčný úřad ručně v úřední místnosti matriky
- zapisují se i mrtvé a nalezené děti
- 4 matriční knihy:
 - 1. Kniha narození
 - 2. Kniha manželství -> manželé, svědci, dohoda o příjmení, rozhodnutí o změně příjmení, uložena po dobu 75 let
 - 3. Kniha registrovaného partnerství
 - 4. Kniha úmrtí
- matriční doklady: rodný list, oddací list, list registrovaného partnerství, úmrtní list

Matrikář

- má postavení veřejného činitele
- musí být starší 18 let
- musí mít odbornou zkoušku způsobilosti
- nesmí být pravomocně odsouzený za úmyslný trestný čin

Obyvatelstvo státu

- organizované společenství osob na daném území
- obyvatele členíme na:
 - 1. státní občany
 - 2. cizince

- 3. osoby s dvojitým občanstvím
- 4. bezdomovce (=osoby bez státního občanství)

Jméno

- Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, upravuje práva a povinnosti člověka k užívání jména
- Jméno člověka je:
 - 1. Osobní jméno a příjmení
 - 2. Další jména a příjmení, která mu podle zákona náleží
 - 3. Pseudonym
- Občan na základě žádosti (u nezletilce na základě žádosti jeho zákonného zástupce) může požádat o změnu jména nebo i změnu příjmení, matriční úřad rozhoduje o povolení změn jména nebo příjmení a o úhradě matričního poplatku

Trvalý pobyt, bydliště

Trvalý pobyt

- Místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v ČR, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, byt nebo zaměstnání.
- Změny trvalého pobytu je občan povinen nahlásit ohlašovně v místě nového trvalého pobytu na obecním úřadě
- Úprava: zákon o evidenci obyvatel

Bydliště

- člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem tam žít
- úprava: NOZ

Rodné číslo

- 10místné číslo, které je důležité pro identifikaci občana v mnoha občanských záležitostech
- Tvoří ho:
 - 1. první dvojčíslí roku narození
 - 2. druhé dvojčíslí měsíc narození, u žen +50
 - 3. třetí dvojčíslí den narození
 - 4. čtyřmístná koncovka rozlišující obyvatele narozené v témž dnu

Státní občanství

- vztah mezi státem a občanem
- znak státu
- právní odvětví:
 - 1. ústavní právo
 - 2. správní právo
 - 3. mezinárodní právo (dvojí občanství)
- 3 typy fyzických osob ve státě podle vztahu ke státu:
 - 1. státní občan
 - 2. cizinec
 - 3. bezdomovec

- bezdomovci = “ apatridé“ X dvojí občanství = “ bipolité“

Občanské průkazy

- mít občanský průkaz je občan ČR povinen dosáhl-li věku 15 let a má trvalý pobyt na území ČR

Vydání občanského průkazu

- Občanu staršímu 15 let

- Občanu mladšímu 15 let
- jeho zákonný zástupce, pěstoun, opatrovník

O vydání se žádá:

- na obecním úřadě obce s rozšířenou působností
- v hlavním městě Praze u úřadu městské části Prahy 1 až 22
- na Magistrátě města Brna, neměl-li občan trvalý pobyt na území ČR

K vydání prvního OP, který má pobyt na území ČR se předkládá:

- rodný list
- doklad o státním občanství občana
- případně rozhodnutí soudu o omezení způsobilosti občana k právním úkonům, občanský průkaz opatrovníka nebo jiného zákonného zástupce, doklad o ustanovení opatrovníkem, občanský průkaz a doklad osvědčující oprávnění jednat v zastoupení

K vydání nového OP se překládá:

- dosavadní občanský průkaz
- doklad o změně nebo doklad potvrzující údaj (například potvrzení o změně místa trvalého pobytu, diplom. Pokud bude občanský průkaz při podání žádosti neplatný, nelze jim prokazovat zapsané údaje a bude vyžadován rodný list, popřípadě další doklady.

Cestovní doklady

- cestovní pas, diplomatický pas, služební pas, cestovní průkaz, občanský průkaz, elektronický pas
- slouží k překračování hranice ČR a hranice EU a zároveň plní funkci identifikace osoby, stejně jako OP
- požaduje-li občan cestovní doklad, musí o něj zažádat

Evidence osob a obyvatel

- je prováděna v informačním systému registrů
- dohled nad činností registrů vykonává Úřad pro ochranu osobních údajů
- evidence obyvatel je upravena Zákonem o evidenci obyvatel

Registry

- Registr obyvatel
- správcem je MV ČR, soustřeďuje info o obyvatelích

Registr osob

- správcem je Český statistický úřad, info o podnikatelích fyzických a právnických osobách.

Registr území

- správcem je Katastrální úřad, soustřeďuje adresy nemovitostí, poskytuje info o vlastníkovi, pozemku, parcele, stavbě a uvádí názvy katastrů, ulic a obcí

Registr práv a povinností

- správcem je MV ČR, info o orgánech veřejné správy, údaje o působnosti orgánů veřejné moci a to o agendách, o orgánech veřejné moci, které vykonávají, informace o tom kdo a jak může nakládat s osobními údaji

Cizinci

- cizinec je občan s jiným st. obč., který se nachází na území ČR za účelem turismu, zaměstnání apod., nebo člověk který naši zemi vůbec nenavštívil
- cizinec má právo na azyl, pokud se prokáže, že cizincovy obavy z pronásledování jsou oprávněné a odůvodněné, hostitelský stát mu přiznává status uprchlíka
- přiznáním práva na azyl umožní hostitelský stát cizinci vstup na své území, povolení k pobytu a právo na ochranu

Evidence cizinců

- jsou evidováni státní správou
- zdrojem informací je PČR a MV ČR
- je prováděna u cizinců s povolením pobytu na území ČR a u osob, kterým byl udělen azyl

Uprchlíci

- spadají do kompetencí MV ČR a jejich postavení se přiznává cizinci, kterému ve státě, jehož má státní občanství, hrozí pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti a musí se zjistit jeho identita